

Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
MICHAL BOBEK
esitatud 5. veebruaril 2019¹

Kohtuasi C-646/17

**Kriminaalmenetlus
järgmise isiku suhtes:
Gianluca Moro**

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Tribunale di Brindisi (Brindisi kohus, Itaalia))

Eelotsusetaotlus – Õiguslane koostöö kriminaalasjades – Õigus saada kriminaalmenetluses teavet –
Süüdistuse muutmine teo kvalifitseerimise osas – Kokkuleppelise karistuse taotlemise võimaluse
puudumine pärast kohtuliku arutamise algust

I. Sissejuhatus

1. G. Moro (edaspidi „süüdistatav“) sai süüdistuse süüteo toimepanemise tulemusel saadud vara, nimelt varastatud kuldehete omandamises ja turustamises. Kohtulikul ärakuulamisel tunnistas süüdistatav, et tegelikult varastas ehted tema. Pärast tema ütlust teatati talle, et teod, milles teda süüdistatakse, võidakse ümber kvalifitseerida ja nii võidakse süüdistus muuta süüdistuseks varguses.

2. Seejärel taotles süüdistatav kokkuleppelise karistuse kohaldamist, mida tuntakse Itaalia õiguses nimetuse *patteggiamento* all. See taotlus jäeti rahuldamata, sest riigi kriminaalmenetluse seadustiku (Codice di procedura penale) kohaselt tuleb selle menetluse kohaldamise taotlus põhimõtteliselt esitada enne kohtuliku arutamise algust, vähemalt pelgalt õigusliku ümberkvalifitseerimise korral, erinevalt faktiliste asjaolude muutumisest.

3. Tribunale di Brindisi (Brindisi kohus, Itaalia) on tekkinud kahtlusi, kas niisugused liikmesriigi õigusnormid on kooskõlas liidu õiguse sätetega, mis puudutavad süüdistatavate kaitseõigusi, eeskätt mitme sättega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2012/13/EL, milles käsitletakse õigust saada kriminaalmenetluses teavet (edaspidi „direktiiv 2012/13“).² Lisaks vajadusele tuvastada, millise ulatusega täpselt on konkreetsed kohustused, mis tulenevad õigusest saada viivitamata teavet süüdistuse muutmise kohta, nagu selles direktiivis ette nähtud, on käesolevas asjas tekkinud üldised küsimused: milline täpselt on selle direktiivi kui terviku reguleerimisala? Milline funktsioon on liidu põhiõiguste hartal selliste menetluslike õiguste tõlgendamisel?

¹ Algkeel: inglise.

² 22. mai 2012. aasta direktiiv (ELT 2012, L 142, lk 13).

II. Õiguslik raamistik

A. Liidu õigus

4. Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 48 lõikes 2 on sätestatud, et „[i]ga süüdistatava õigus kaitsele on tagatud“.

5. Direktiivi 2012/13 põhjenduses 3 on märgitud: „Kriminaalasjades tehtud otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamine eeldab, et liikmesriigid usaldavad üksteise kriminaalõigussüsteeme. Vastastikuse tunnustamise ulatus sõltub suuresti mitmest näitajast, mille hulka kuuluvad kahtlustatavate või süüdistatavate isikute õiguste kaitse mehhanismid ja ühised miinimumnõuded, mis on vajalikud vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamise hõlbustamiseks.“

6. Põhjenduses 8 on märgitud: „Vastastikuse usalduse suurendamiseks on vaja kehtestada üksikasjalikud eeskirjad hartast ja konventsioonist tulenevate menetlusõiguste ja menetluslike tagatiste kaitse kohta.“

7. Põhjendus 10: „Ühised miinimumeeskirjad peaksid suurendama usaldust kõikide liikmesriikide kriminaalõigussüsteemide vastu, mis omakorda peaks viima tõhusama õiguskoostööni vastastikuse usalduse õhkkonnas. Sellised ühised miinimumeeskirjad tuleks kehtestada kriminaalmenetluses antava teabe valdkonnas.“

8. Põhjenduses 29 on märgitud, et „[k]ui kriminaalmenetluse käigus süüdistuse üksikasjad muutuvad sel määral, et see mõjutab oluliselt kahtlustatava või süüdistatava isiku positsiooni, tuleks see talle teatavaks teha, kui on vaja kaitsta menetluse õiglust, ning teha seda piisavalt aegsasti, et võimaldada kaitseõiguse tõhusat kasutamist“.

9. Direktiivi 2012/13 artiklis 1 on ette nähtud, et selles direktiivis „sätestatakse eeskirjad, mis käsitlevad kahtlustatavate või süüdistatavate isikute õigust saada teavet nende õiguste ja nende vastu esitatud süüdistuse kohta kriminaalmenetluses. Selles sätestatakse ka eeskirjad, mis käsitlevad nende isikute, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa vahistamismäärust, õigust saada teavet oma õiguste kohta“.

10. Direktiivi 2012/13 artikli 2 lõike 1 kohaselt kohaldatakse seda direktiivi „hetkest, mil liikmesriigi pädevad asutused on isikule teatavaks teinud, et teda kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteo toimepanekus, kuni menetluse lõpetamiseni, mille all mõistetakse lõpliku otsuse tegemist küsimuses, kas kahtlustatav või süüdistatav isik on kuriteo toime pannud, sealhulgas kohtuotsuse tegemine ja edasikaebamisotsus, kui see on asjakohane“.

11. Direktiivi 2012/13 artikli 3 pealkiri on „Õigus saada teavet õiguste kohta“. Seal on ette nähtud:

„1. Liikmesriik tagab, et kahtlustatavat või süüdistatavat isikut teavitatakse viivitamata vähemalt järgmistest siseriikliku õiguse alusel kohaldatavatest menetlusõigustest, et neid õigusi oleks võimalik tõhusalt kasutada:

- a) õigus kasutada kaitsjat;
- b) õigus saada tasuta õigusnõustamist ja selle saamise tingimused;
- c) õigus saada artikli 6 kohaselt teavet süüdistuse kohta;
- d) õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele;

e) õigus vaikida.

2. Liikmesriik tagab, et lõike 1 alusel esitatav teave antakse suuliselt või kirjalikult lihtsas ja arusaadavas keeles, võttes arvesse haavatavate isikute hulka kuuluvate kahtlustatavate või süüdistatavate isikute mis tahes erivajadusi.“

12. Direktiivi 2012/13 artikli 6 „Õigus saada teavet süüdistuse kohta“ on sätestatud:

„1. Liikmesriik tagab, et kahtlustatavale või süüdistatavale isikule antakse teavet kuriteo kohta, mille toimepanemises teda kahtlustatakse või süüdistatakse. Seda teavet antakse viivitamata ja vajaliku üksikasjalikkusega, et tagada õiglane menetlus ning võimaldada tõhusalt kasutada kaitseõigust.

2. Liikmesriik tagab, et kahtlustatavale või süüdistatavale isikule, kes vahistatakse või peetakse kinni, teatatakse tema vahistamise või kinnipidamise põhjused, sealhulgas kuritegu, mille toimepanemises teda kahtlustatakse või süüdistatakse.

3. Liikmesriik tagab, et kahtlustatavale või süüdistatavale isikule, kes vahistatakse või peetakse kinni, teatatakse tema vahistamise või kinnipidamise põhjused, sealhulgas kuritegu, mille toimepanemises teda kahtlustatakse või süüdistatakse.

4. Liikmesriik tagab, et kahtlustatavale või süüdistatavale isikule, kes vahistatakse või peetakse kinni, teatatakse tema vahistamise või kinnipidamise põhjused, sealhulgas kuritegu, mille toimepanemises teda kahtlustatakse või süüdistatakse.“

B. Itaalia õigus

13. Kriminaalmenetluse seadustiku (Codice di procedura penale; edaspidi „CPP“) artikli 444 „Kokkuleppeline karistus“ [itaalia keeles *patteggiamento*] kohaselt võivad süüdistatav ja prokuratuur paluda kohtul kohaldada (asjakohase laadi ja kestusega) alternatiivset karistust, rahalist karistust, mida on vähendatud kuni ühe kolmandiku võrra, või vangistust, mis ei ületa – asjaolusid arvestades ja vähendatuna kuni ühe kolmandiku võrra – kas üksi või koos rahalise karistusega viit aastat.

14. CPP artiklis 552 on sätestatud, et süüdistusaktiga kohtu alla andmise määrus peab sisaldama teatavaid elemente, ilma milleta on see tühine. Nimelt peab see sisaldama „teo või tegevusetuse selget ja täpset kirjeldust ning raskendavate ja niisuguste asjaolude kirjeldust, mis võivad tuua kaasa tõkendite kohaldamise, koos viidetega vastavatele seadussätetele“. Sellest määrusest tuleb süüdistatavale, tema kaitsjale ja kannatanule teatada vähemalt 60 päeva enne kohtuistungit.

15. CPP artiklis 555 „Kohtuistung otsese kohtusse kutsumise korral“ on sätestatud, et süüdistatav või prokuratuur võib esitada enne kohtuliku arutamise algust CPP artiklis 444 kirjeldatud taotluse.

16. CPP artiklis 516 („Süüdistuse muutmine“) on sätestatud, et „[k]ui kohtuliku uurimise käigus ilmneb, et tegu või tegevusetus on teistsugune, kui süüdistusaktiga kohtu alla andmise määruks kirjeldatud, kuid asi ei allu siiski kõrgemale kohtule, muudab prokuratuur süüdistust ja esitab vastava süüdistuse [...]“.

17. Eelotsusetaotluses on märgitud, et Corte costituzionale (konstitutsioonikohus, Itaalia) on tunnistanud CPP artikli 516 põhiseadusega vastuolus olevaks osas, milles süüdistataval ei olnud õigust taotleda kohtuliku arutamise käigus kokkuleppelist karistust, kui süüdistuse faktilised asjaolud olid sisuliselt muutunud. Seega ei puudutanud see Corte costituzionale (konstitutsioonikohus, Itaalia)

seisukoht olukorda, kus süütegu on õiguslikult ümber kvalifitseeritud.³

18. Lõpuks võib kohus CPP artikli 521 kohaselt anda teole või tegevusetusele teistsuguse õigusliku kvalifikatsiooni kui süüdistuses. Kui tegu või tegevusetus on teistsugune, kui kirjeldatud, või kui algatatakse uus kriminaalmenetlus, peab kohus määrama, et kohtudokumendid saadetakse tagasi prokuratuuri.

III. Faktilised asjaolud, riigisisene menetlus ja eelotsuse küsimus

19. Süüdistatav anti süüdistusaktiga kohtu alla andmise määrusega 1. aprillil 2016 kohtu alla. Teda süüdistati süüteo toimepanemise tulemusel saadud vara omandamises ja turustamises. Väidetavalt oli ta saanud tundmatutelt isikutelt kuldehted. Need kuldehted olid varastatud F. Legrottaglielt (edaspidi „tsiviilhageja põhikohtuasjas“). Süüdistatavat süüdistati selles, et ta on kasu saamise eesmärgil andnud need ehted edasi ettevõtjale, kes ostab ja müüb kulda.

20. Kohtuistungil 13. oktoobril 2017 tunnistas süüdistatav, et pani varguse toime ise. Selle tagajärjel teatati talle, et teod, milles teda süüdistatakse, võidakse ümber kvalifitseerida „süüteo toimepanemise tulemusel saadud vara omandamise ja turustamise“ asemel „varguseks raskendavatel asjaoludel“, sest vargusega oli põhjustatud suur varaline kahju.

21. Seda võimalust silmas pidades palus süüdistatav luba taotleda kokkuleppelist karistust vastavalt CPP artiklile 444 nn *patteggiamento* menetluses. See menetlus võimaldab süüdistataval läbi rääkida teatavaid soodustusi, sealhulgas karistuse vähendamist kuni ühe kolmandiku võrra, vabastust menetluskulude maksmisest ning kuriteo kustumist, kui süüdistatav ei pane teatava aja jooksul toime uut sama laadi kuritegu või väärtegu.

22. Kokkuleppelise karistuse kohaldamise taotlus tuleb põhimõtteliselt esitada enne kohtuliku arutamise algust. Selle esitamine hilisemas staadiumis on lubatav vaid siis, kui süüdistust on muudetud, viidates uutele või teistsugustele faktilistele asjaoludele. Seevastu ei ole niisugune taotlus hilisemas menetlusstaadiumis lubatav, kui sama tegu või tegevusetus „pelgalt“ õiguslikult ümber kvalifitseeritakse.

23. Kuna süüdistatavale esitatud süüdistuse muudatus oli õiguslikku (mitte faktilist) laadi,⁴ on eelotsusetaotluse esitanud kohus seisukohal, et süüdistatava taotlus kohaldada kokkuleppelist karistust tuleb jätta rahuldamata, sest see ei ole esitatud ettenähtud tähtajal. Eelotsusetaotluse esitanud kohus lisab, et prokuratuur ei soovinud süüdistust CPP artikli 516 alusel vormiliselt muuta, jättes teo õigusliku kvalifitseerimise kohtu otsustada.

3 Sellepärast saan aru nii, et CPP artikli 516 põhiseadusega vastuolevaks tunnistamine ja sellejärgsed muudatused selle sätte kohaldamises ei näi olevat kohaldatavad käesoleva juhtumi faktilistele asjaoludele.

4 Täielikkuse huvides pean tunnistama, et mulle ei ole täiesti selge, kuidas saaks „varguses“ seisneva süüteo (*actus reus*) objektiivse koosseisu esinemise täielikult tuvastada „süüteo toimepanemise tulemusena saadud vara omandamises ja turustamises“ seisneva süüteo objektiivse koosseisu esinemise põhjal, ilma et oleks tuvastatud täiendavaid fakte. Eelotsusetaotluse esitanud kohus on siiski selgelt märkinud, et see on võimalik, olgu liikmesriigi õiguse alusel või käesoleva juhtumi konkreetsete faktiliste asjaolude kontekstis. Seetõttu eeldan, et muudetud on „pelgalt“ süüdistuse õiguslikku kvalifikatsiooni, mitte aga süüdistuses märgitud *faktilisi asjaolusid*.

24. Nendel asjaoludel otsustas Tribunale di Brindisi (Brindisi kohus) menetluse peatada ja taotleda Euroopa Kohtult eelotsust järgmises küsimuses:

„Kas direktiivi 2012/13 artikli 2 lõiget 1, artikli 3 lõike 1 punkti c ja artikli 6 lõikeid 1, 2 ja 3 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 48 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus niisugused liikmesriigi karistusõiguse valdkonnas kohaldatavad menetlusnormid, mille kohaselt on süüdistuse muudatusega seotud kaitseõigused tagatud kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt erinevalt olenevalt sellest, kas muudeti süüdistuse faktilisi aspekte või selle õiguslikku kvalifikatsiooni, eelkõige selles mõttes, et süüdistatav saab alternatiivset menetlust, mis näeb ette kergema karistuse (nn *patteggiamento*), taotleda ainult esimesel juhul?“

25. Kirjalikke seisukohti on esitanud tsiviilhageja põhikohtuasjas, Itaalia, Ungari, Madalmaade ja Poola valitsus ning komisjon. Kohtuistungil, mis peeti 14. novembril 2018, esitasid oma suulised seisukohad Itaalia valitsus ja komisjon.

IV. Hinnang

26. Käesolev ettepanek koosneb kolmest osast. Esiteks käsitlen küsimust, kas direktiiv 2012/13 on käesoleva olukorra suhtes kohaldatav ilmse piiriülese mõõtme puudumisest hoolimata (A). Seejärel võtan ette juhtumi sisu. Eelotsusetaotluse esitanud kohus on palunud, et Euroopa Kohus võtaks oma analüüsis arvesse direktiivi 2012/13 ja harta artiklit 48. On vaieldav, kas nimetatud kohus on teinud ettepaneku viia analüüs läbi eraldi või hoopis tõlgendada direktiivi 2012/13 vastavaid sätteid harta artiklit 48 arvesse võttes. Selguse huvides eelistan käsitleda mõlema nimetatud õigusakti tagajärgi käesolevale olukorrale eraldi. Seepärast asun teiseks käsitlema direktiivi 2012/13 sätteid, eriti artikli 6 lõiget 4, mida loen asjakohaseks sätteks esitatud küsimusele vastamisel. Pakun välja, et vaidlusalused siseriiklikud õigusnormid ei ole selle sättega vastuolus (B). Kolmandaks ja viimaseks teen järelduse, et harta artikli 48 lõige 2 seda lahendit ei muuda (C).

A. Direktiivi 2012/13 kohaldatavus (ja Euroopa Kohtu pädevus käesolevas asjas)

27. Itaalia ja Poola valitsus on käesolevas asjas esitanud kaks vastuväidet Euroopa Kohtu pädevuse suhtes.

28. Ühest küljest märgib Poola valitsus, et esitatud küsimus ei puuduta seda, kas süüdistatavale teatati süüdistuse muutmisest kohe. Põhikohtuasjas käib vaidlus hoopis selle üle, et kõnealuses menetlusstaadiumis puudub võimalus taotleda kokkuleppelise karistuse menetlust. Ent kuna liidu õiguses ei ole selle menetluse kohaldamise tingimusi ette nähtud, ei kuulu see küsimus liidu õiguse kohaldamisalasse ja seetõttu ei ole Euroopa Kohus pädev.

29. Loomulikult olen Poola valitsusega nõus, et direktiiv 2012/13 ei sisalda sätet pealkirjaga „kokkuleppelise karistuse menetluse võimaldamise tingimused“. Siiski ei ole direktiivi 2012/13 artikli 1 ja artikli 2 lõike 1 sõnastuse põhjal erilist kahtlust, et käesolev olukord kuulub üldiselt selle direktiivi esemelisse reguleerimisalasse. Vaidluse all on küsimus, kas see direktiiv loob artikli 6 alusel liikmesriikidele *konkreetsed* kohustusi, ja õigus saada teavet süüdistuse, sealhulgas süüdistusse tehtud muudatuste kohta põhikohtuasjas vaidluse all olevas konkreetses kontekstis. See aga on juhtumi sisuline arutelu, mida käsitlen lähemalt B jaos.

30. Teisest küljest ei nõustu Euroopa Kohtu pädevusega Itaalia valitsus, kes on seisukohal, et põhikohtuasjas käsitletavas olukorras ei ole piiriüleseid asjaolusid. Kõik olulised faktilised asjaolud näivad olevat seotud üksnes Itaaliaga. Sel põhjendusel märgib Itaalia valitsus, et Euroopa Kohtul ei ole selles küsimuses pädevust, sest direktiivi 2012/13 reguleerimisala (ja seetõttu ka Euroopa Kohtu sellekohane tõlgendamispädevus) piirduvad küsimustega, millel on piiriülene mõõde.

31. See argument põhineb ELTL artikli 82 lõikel 2, mis on direktiivi 2012/13 õiguslik alus. Selles sättes on ette nähtud: „Määral, mil see on vajalik kohtuotsuste ja õigusasutuste otsuste vastastikuse tunnustamise ning samuti politsei- ja õiguskooostöö hõlbustamiseks *piiriülese mõõtmega* kriminaalasjades, võivad Euroopa Parlament ja nõukogu [...] kehtestada direktiividega miinimumeeskirjad. [...]“. Samuti on seal sätestatud, et need direktiivid „käsitlevad“ „a) tõendite vastastikust lubatavust liikmesriikide vahel; b) isikute õigusi kriminaalmenetluses; c) kuriteoohvrite õigusi; d) kriminaalmenetluse muid eriomaseid aspekte, mis nõukogu on otsusega eelnevalt kindlaks määranud; [...]“.⁵

32. Itaalia valitsus selgitab, et mõiste „piiriülene“ kasutamine ELTL artikli 82 lõikes 2 tähendab, et sellel sätel põhinevate mis tahes teise õiguse aktide kohaldamisala peaks piirduma olukordadega, millel on piiriülene mõõde.

33. See argument mind ei veena.

34. Euroopa Kohus on tõlgendanud direktiivi 2012/13 seni kolmes kohtuasjas.⁶ Iseäranis kohtuasjas Kolev⁷ ei ilmnenu ühtegi eristatavat piiriülest asjaolu. See kohtuasi puudutas Bulgaaria tolliametnikke, keda süüdistati Bulgaarias selles, et nad olid osalenud kuritegelikus ühenduses, nõudes Türgist saabuvate piiri ületavate sõidukite juhtidelt altkäemaksu. Kui ei soovita väita, et altkäemaksu võtmine liidu (välis)piiril kujutab endast piiriülest asjaolu, näib, et selles kohtuasjas piiriülest mõõdet tegelikult ei olnud.

35. Samas on korrektne tunnistada, et küsimust, kas direktiivi 2012/13 kohaldamine peaks olenema piiriülesest mõõtmest, ei ole Euroopa Kohus seni otseselt käsitlenud.

36. Võib väita, et *prima facie* ja eraldiseisvalt võib ELTL artikli 82 lõige 2 viia arusaamani, et sellel sätel põhinev õigusakt peaks olema kohaldatav vaid „piiriülese mõõtmega“ olukordade suhtes. See olekski nii, kui käsitada selle sätte esimese lause esimeses pooles paiknevat sõna „piiriülene“ nii, et see hõlmab artikli 82 lõiget 2 tervikuna (st nii õiguskooostöö tahku *kui ka* ühtlustamise tahku, mida käsitleb selle lause teine pool).

37. Ent direktiivi 2012/13 sõnastuse ning eelkõige selle eesmärgi ja konteksti lähem kaalumine viib teistsugusele järeldusele.

38. Esiteks, kui pidada silmas *sõnastust*, on direktiivi 2012/13 reguleerimisala üldine. See ei piirdu ega ole piiratud piiriüleste olukordadega.⁸ Selle esimene artikkel (milles on määratletud direktiivi 2012/13 reguleerimisese) koosneb kahest lausest. Esimene lause on üldine. Teises on lisatud, et direktiiv on kohaldatav *ka* nendele isikutele, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa vahistamismäärust.⁹ Selle lisaselgitusega on teises lauses vaid toonitatud esimese artikli esimese lause (igal juhul üldist) kohaldamisala. Samamoodi on üldine ka direktiivi reguleerimisala määratlev artikli 2 lõige 1: selles ei ole ette nähtud ühtegi piirangut, mis seisneks vajaduses piiriüleste asjaolude järele.¹⁰

⁵ Kohtujuristi kursiiv.

⁶ 15. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686); 22. märtsi 2017. aasta kohtuotsus Tranca jt (C-124/16, C-188/16 ja C-213/16, EU:C:2017:228) ning 5. juuni 2018. aasta kohtuotsus Kolev jt (C-612/15, EU:C:2018:392).

⁷ 5. juuni 2018. aasta kohtuotsus Kolev jt (C-612/15, EU:C:2018:392).

⁸ Direktiivis 2012/13 sisaldab ainsat viidet piiriülesele mõõtmele põhjendus 9, milles on siiski kõigest korratud ELTL artikli 82 lõiget 2.

⁹ Vastavalt nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsusele 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT 2002, L 190, lk 1; ELT eriväljaanne 19/06, lk 34).

¹⁰ Vt seevastu nt sõnastust nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivis 2004/80/EÜ, mis käsitleb kuriteoohvrite hüvitise maksmist (ELT 2006, L 261, lk 15; ELT eriväljaanne 19/07, lk 65) (võetud vastu EÜ asutamislepingu artikli 308 alusel), kus on viidatud piiriülesele mõõtmele, nagu saab järeldada ka I peatüki pealkirjast „Hüvitise kättesaadavus piiriülestel juhtudel“. Selle sõnastuse põhjal järeldas Euroopa Kohus, et see direktiiv *ei* saa olla kohaldatav riigisisestest olukordades. Vt 30. jaanuari 2014. aasta kohtumäärus C (C-122/13, EU:C:2014:59), kus on viidatud 28. juuni 2007. aasta kohtuotsusele Dell'Orto (C-467/05, EU:C:2007:395, punktid 57 ja 59).

39. Teiseks, mis puudutab *eesmärki või eesmärke*, tuleneb põhjendustest 3, 8, 10 ja 20, et direktiivis 2012/13 on sätestatud *ühised miinimumnõuded* teabe kohta, mida antakse kuriteo toimepanemises kahtlustatavale või süüdistatavale nende õiguste ja süüdistuse kohta. Selle eesmärk on suurendada vastastikust usaldust liikmesriikide vahel.¹¹ Sel teel luuakse *vastastikuse usalduse õhkkonda* liikmesriikide kriminaalõigussüsteemide suhtes kriminaalmenetluse konkreetsete aspektide suhtes kohaldatavate nõuete ühtlustamise kaudu.

40. See ühtlustamine aitab omakorda kaasa teiste liidu õiguse instrumentide paremale toimimisele, mille eesmärk on „konkreetne“ õiguskooostöö: kui näiteks Euroopa vahistamismääruse raamotsuse alusel muutub vajalikuks koostöö kriminaalasjades, saab täitev liikmesriik olla kindel, et taotluse esitanud liikmesriik vastab teatavatele standarditele.¹²

41. Seega, *olenemata* sellest, kas kahe liikmesriigi ametiasutuste vahel esineb *konkreetne piiriülese koostöö olukord*, on selle ühtlustamise eesmärk luua ühine tegutsemisruum, kus on tagatud teatavad minimaalsed menetluslikud standardid. Sel teel – *kui* tekib vajadus konkreetse piiriülese koostöö järele – saavad asjaomased ametiasutused üksteise kriminaalõigussüsteeme seoses nende menetluslike tagatiste olemasoluga usaldada, et õiguskooostöö võiks olla tõhusam.¹³

42. Nii tuleb nendest kaalutlustest välja, et selliste *üldiste ja eelnevate* standardite kehtestamisel on teistsugune eesmärk, mis õigupoolest paljuski ei olene üksikjuhul esinevast *hilisemast ja konkreetsest* piiriülesest aspektist. Kujundlikult väljendudes on see otsekui sildade ehitamine: algse tõuke sellise rajatise loomiseks võis tõesti anda teatava ettevõtjate rühma konkreetne huvi liikuda kahe konkreetse, teine teisel pool jõge paikneva linna vahel. Ent kui sild on üldsusele kasutamiseks avatud, võimaldab see üle jõe liikuda kõigil, olenemata sellest, kes nad on.

43. Kolmandaks tuleb selles osas, mis puudutab direktiivi 2012/13 laiemat seadusandlikku *konteksti*, rõhutada, et samalaadne küsimus, kas direktiivi 2012/13 kohaldatavus oleneb piiriülese mõõtme olemasolust, tekiks ka seoses teiste direktiividega, mis on vastu võetud osana nn teekaardist, mille eesmärk on tugevdada kahtlustatavate või süüdistatavate isikute menetlusõigusi kriminaalmenetluses Stockholmi programmi raames,¹⁴ ja mille õiguslik alus on sama mis direktiivil 2012/13.¹⁵ Nende direktiivide sõnastus on üldiselt direktiivis 2012/13 kasutatu sarnane ning ei kinnita ega välista nende õigusaktide kohaldatavust siseolukordadele. Samamoodi tõlgendas Euroopa Kohus mõnesid nendest õigusaktidest, mis puudutasid üksnes riigisiseseid olukordi.¹⁶

11 Vt samuti 5. juuni 2018. aasta kohtuotsus Kolev jt (C-612/15, EU:C:2018:392, punktid 88 ja 89) ning 19. septembri 2018. aasta kohtuotsus Milev (C-310/18 PPU, EU:C:2018:732, punkt 46).

12 Vt samuti ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse õigust saada kriminaalmenetluses teavet, KOM(2010) 392 (lõplik), punkti 4 lõpp ja punkt 16. Arusaam selle direktiivi üldkohaldatavusest nähtub ka dokumendist, mis sisaldab eespool viidatud ettepanekuga kaasas käinud mõjuhinnaangut, SEK(2010) 907, lk 10.

13 See koostöö on üks liidu õiguskorra peamisi aspekte, nagu on teistsuguses kontekstis märkinud Euroopa Kohus 18. detsembri 2014. aasta arvamuses 2/13 (Euroopa Liidu ühinemine Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga) (EU:C:2014:2454, punktid 191–192).

14 Nõukogu 30. novembri 2009. aasta resolutsioon teekaardi kohta, mille eesmärk on tugevdada kahtlustatavate või süüdistatavate isikute menetlusõigusi kriminaalmenetluses (ELT 2009, C 295, lk 1) ja Euroopa Ülemkogu, „Stockholmi programm – avatud ja turvaline Euroopa kodanike teenistuses ja nende kaitsel“, punkt 2.4 (ELT 2010, C 115, lk 1).

15 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta direktiiv 2010/64/EL õiguse kohta suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses (ELT 2010, L 280, lk 1); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta direktiiv 2013/48/EL, mis käsitleb õigust kaitsjale kriminaalmenetluses ja Euroopa vahistamismäärusega seotud menetluses ning õigust lasta teavitada vabaduse võtmisest kolmandat isikut ja suhelda vabaduse võtmise ajal kolmandate isikute ja konsulaarasutustega (ELT 2013, L 294, lk 1); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/343, millega tugevdatakse süütuse presumptsiooni teatavaid aspekte ja õigust viibida kriminaalmenetluses kohtulikul arutelul (ELT 2016, L 65, lk 1); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1919, milles käsitletakse tasuta õigusabi andmist kahtlustatavatele ja süüdistatavatele kriminaalmenetluses ning isikutele, kelle üleandmist taotletakse Euroopa vahistamismäärusega seotud menetluses (ELT 2016, L 297, lk 1); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/800, mis käsitleb kriminaalmenetluses kahtlustatavate või süüdistatavate laste menetluslikke tagatiseid (ELT 2016, L 132, lk 1); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/93/EL, mis käsitleb laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust ja mis asendab nõukogu raamotsuse 2004/68/JSK (ELT 2011, L 335, lk 1).

16 Vt 27. oktoobri 2016. aasta kohtuotsus Milev (C-439/16 PPU, EU:C:2016:818) ja 19. septembri 2018. aasta kohtuotsus Milev (C-310/18 PPU, EU:C:2018:732), milles on tõlgendatud käesoleva ettepaneku 15. joonealuses märkuses viidatud direktiivi 2016/343.

44. Kui neid kaalutlusi silmas pidada, on tulemus üsna selge: direktiivi 2012/13 kohaldatavus ei eelda piiriülese mõõtme esinemist liikmesriigi kohtuniku ees olevas juhtumis.

45. On siiski veel üks (ja üpris kaalukas) argument, millest nähtub, miks ei saa piiriülese mõõtme tingimust üksikjuhtudel niisuguse direktiivi kohaldatavusega seostada, mis on (eba)loogiline tagajärg, mis selle seostamise korral tekiks.

46. Nagu nähtub kirjalikest seisukohtadest ja kohtuistungil peetud aruteludest, saab võimalikku piiriülest aspekti, mida oleks vaja direktiivi 2012/13 kohaldamiseks, määratleda kahel viisil.

47. Esiteks võib väita, et direktiivi 2012/13 kohaldatavus piirdub kriminaalmenetlustega, mis puudutavad ELTL artikli 83 lõikes 1 ette nähtud loetelu alusel vastu võetud liidu õigusaktidega reguleeritavaid süütegusid, või on ELTL artikli 83 lõike 2 alusel eraldi õigusaktidega laiendatud. Loogika seisneks selles, et teatavas mõttes on liidu seadusandja autoriteetselt märkinud, et nendel kuritegudel on piiriülene mõõde, sest sellele mõõtmele on viidatud ka ELTL artikli 83 lõikes 1.

48. ELTL artikli 82 lõikest 2 koostoimes artikliga 83 aga ei saa sellist argumenti tuletada. Esimene annab õigusliku aluse kriminaalõiguse *menetluslike* aspektide ühtlustamiseks vastastikuse tunnustamise ja õiguskoostöö kontekstis ja eesmärgil, teisena nimetatu aga on kriminaalõiguse ja süütegude *materiaalõiguslike* aspektide ühtlustamise õiguslik alus. Mõlemal sättel on seega oma kohaldamisala. Need lihtsalt käsitlevad erisuguseid asju.

49. Teiseks võib ka väita, et direktiivi 2012/13 kohaldatavus peaks piirduma nende kriminaalmenetlustega, mis puudutavad süütegusid, mis on küll määratletud liikmesriigi tasandil, kuid sisaldavad piiriüleseid asjaolusid.

50. See omakorda viib küsimuseni, kuidas niisugune piiriülene asjaolu süüteos määratleda. Mis kujutaks endast „eurovargust“ või „euromõrva“? Kas piisaks sellest, kui süüteo objektiivsetel tunnustel on piiriülene dimensioon? Seega, kas kannatanu või süüteo toimepanija (või isegi mõni muu asjaga seotud isik) peaks alaliselt elama teises liikmesriigis? Kas oleks oluline, kust on pärit mõrvarelv? Kui ammutada inspiratsiooni vaba liikumisega seotud kohtupraktikast: kas süütegu oleks piiriülene, kui nii kannatanu kui ka süüteo toimepanija elukoht oleks ühes ja samas liikmesriigis, kuid surmav relv oleks valmistatud teises?

51. Kas eeldusel, et on võimalik kokku leppida korrektne sellekohane määratluskriteerium (mida tuleks teha eri süütegude suhtes erinevalt, võttes arvesse nende teokoosseisude erinevusi), tähendaks see, et liikmesriik saaks sätestada kaks eri menetlusnormistikku, millest emma-kumma kohaldamine oleneb sellest, kas menetluses olev kriminaalasi on „riigisisene“ või „piiriülene“? Mis saab siis, kui piiriülene asjaolu tuvastatakse alles hilisemas kriminaalmenetluse staadiumis, samas kui menetluses on seni arvesse võetud ainult riigisisestele olukordadele kohaldatavaid kriminaalõigusnorme? Kas kogu menetlus tuleks „teise“ menetlusnormistiku alusel uuesti otsast peale läbi viia?

52. Nii on täiesti loogiline, et kehtima peab vaid üks kriminaalõigusnormistik, mis peab – pidades silmas konteksti ja eesmärgi, mida liidu seadusandja soovis Stockholmi programmi¹⁷ vastavat osa vastu võttes saavutada – olema kohaldatav iga riigisisese kriminaalmenetluse suhtes, olenemata sellest, kas juhtumis esineb piiriüleseid asjaolusid või mitte. Siiski on ka tulenevalt kõnealuse eelduse (tõepoolest) üsna küsitavatest tagajärgedest, mille puhul kriminaalmenetlus libiseks liidu õiguse nõuete kohaldamisalasse ja sealt välja selle põhjal, kas menetluse käigus (või koguni pärast seda) ilmneb piiriüleseid asjaolusid, mis on vaevalt ettearvatavad, küllalt selge, miks nii olla ei saa.

¹⁷ Käesoleva ettepaneku punkt 43.

53. Lõpuks saab seda, miks esmases õiguses väljendatud üleüldist piiriülest eesmärki ei tohiks üldiselt kasutada sellel õiguslikul alusel vastu võetud teisese õiguse aktide kohaldatavuse piiramiseks, kui nendes teisese õiguse aktides endis ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti, tõendada ka teiste aluslepingusätete abil. Veel üks näide võiks leida ELTL artikli 114 alusel vastu võetud ühtlustamismeetmetes. Need meetmed peavad vastama ELTL artiklis 26 sätestatud eesmärgile. Selle artikli lõike 2 kohaselt on eesmärk luua siseturg kui „sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine [...]“. Ometi on üsna selge, et see esmase õiguse alus ei tähenda, et ELTL artikli 114 alusel vastu võetud õigusaktid oleksid kohaldatavad üksnes piiriülestele olukordadele. Sellel alusel vastu võetud ühtlustavad õigusaktid ulatuvad näiteks direktiivist 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes¹⁸ direktiivini 2009/48/EÜ mänguasjade ohutuse kohta¹⁹ või direktiivini 2011/7/EÜ hilinevad maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul.²⁰ Need õigusaktid on selgelt kohaldatavad üksnes riigisisestele õigusolukordadele ja keegi ei ole tõsimeeli välja pakkunud, et see peaks olema teisiti,²¹ näiteks et kaitse tarbijalepingute ebaõiglaste tingimuste eest oleks kohaldatav vaid nendel juhtudel, mil esineb piiriülene (või vaba liikumisega seotud) asjaolu.

54. Kokkuvõttes ei piirdu direktiivi 2012/13 kohaldatavus erinevalt Itaalia valitsuse väidetust juhtumitega, milles esineb „piiriülene“ asjaolu.

B. Direktiivi 2012/13 asjakohased sätted

55. Eelotsusetaotluses ja eelotsuse küsimuses on eelotsusetaotluse esitanud kohus konkreetselt nimetanud direktiivi 2012/13 artikli 2 lõiget 1, artikli 3 lõike 1 punkti c ning artikli 6 lõikeid 1, 2 ja 3 asjakohaseks liikmesriigi õigusnormide ja liidu õigusega kooskõla hindamisel.

56. Tsiviilhageja põhikohtuasjas, seisukohti esitanud valitsused, keda on nimetatud eespool punktis 25, nagu ka komisjon väljendasid oma seisukohtades arvamust, et neid ega ühtegi muud direktiivi 2012/13 sätet ei saa nimetada põhikohtuasjas tekkinud olukorda reguleerivaks.

57. Madalmaade valitsus ja kõrvalargumendi korras ka Poola valitsus on seisukohal, et vaidlusalune probleem ei kuulugi direktiivi 2012/13 reguleerimisalasse. Seepärast ei ole vaidlusalune õigusakt liidu õigusega vastuolus.

58. Ungari valitsus märgib, et liidu õiguses ei ole kokkuleppelise karistuse taotlemise võimalust ühtlustatud. Seda küsimust tuleb eristada küsimusest, kas süüdistatav on saanud vajaliku teabe tema poolt väidetavalt toime pandud tegude ümberkvalifitseerimise kohta, mis kuulub direktiivi 2012/13 artikli 6 lõike 4 kohaldamisalasse. Selle sättega ei ole siiski vastuolus teistsugused õiguslikud tagajärjed, nagu vaidlusalune.

59. Samamoodi märgib komisjon, et direktiivi 2012/13 artikli 6 lõikes 4 ei ole ette nähtud midagi selle kohta, kuidas teave süüdistuse muutmise kohta tuleb süüdistatavale esitada. See ei reguleeri õiguslikke tagajärgi, mis tulenevad süüdistuse õigusliku kvalifitseerimise muudatuse kohta teabe andmisest.

18 5. aprilli 1993. aasta direktiiv (EÜT 1993, L 95, lk 2; ELT eriväljaanne 15/02, lk 288).

19 18. juuni 2009. aasta direktiiv (ELT 2009, L 170, lk 1).

20 16. veebruari 2011. aasta direktiiv (ELT 2011, L 48, lk 1).

21 Seoses direktiiviga 2011/7 vt nt 1. juuni 2017. aasta kohtuotsus Zarski (C-330/16, EU:C:2017:418) või 15. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Nemec (C-256/15, EU:C:2016:954). Seoses direktiiviga 93/13 vt nt 15. jaanuari 2015. aasta kohtuotsus Šiba (C-537/13, EU:C:2015:14). Või vt 3. aprilli 2014. aasta kohtumäärus Pohotovosť (C-153/13, EU:C:2014:1854).

60. Olen nõus. Kuigi direktiivis 2012/13 ette nähtud kohustusi tuleb arvesse võtta igas kriminaalmenetluses, ei näi ükski eelotsusetaotluse esitanud kohtu viidatud säte olevat otseselt asjakohane põhikohtuasjas tekkinud olukorra suhtes. Ühegagi nendest sätetest ei ole pandud liikmesriikidele ühtegi kohustust, mis välistaks seesuguse sündmuste käigu, nagu liikmesriigi tasandil kujunes.

61. On tõsi, et direktiivi 2012/13 artikli 6 lõige 4 koostoimes artikli 6 lõikega 1, võttes arvesse põhjendust 29, käsitleb liikmesriikide kohustust anda kahtlustatavale või süüdistatavale viivitamata teavet süüdistuse muudatuste kohta, et kaitsta õiglast menetlust ja kaitseõiguste tõhusat teostamist. Samuti on tõsi, et käesoleval juhul oli olukord seotud süüdistuse muutmisega siis, kui süüdistatavale teatati, et teod, milles teda süüdistatakse, võidakse tema ütluse tõttu õiguslikult ümber kvalifitseerida.

62. Sellegipoolest ei nähtu eelotsusetaotlusest väidet, et teavet ei ole antud või et seda ei ole antud viivitamata. Vaidluse alla on seatud hoopis see, et teatavas menetlusstaadiumis ei ole võimalik taotleda kokkuleppelist karistust. Seega näib tegelik väide seisnevat selles, et „võimalus taotleda teatavas menetlusstaadiumis kokkuleppelist karistust“ on võrrandilaadses seoses „(täieliku) õigusega kaitsele“. Ehk siis näib olevat ülemäära arvesse võetud kõiki võimalikke tagajärgi, mis tekivad kriminaalmenetluses edaspidi pärast süüdistuse muutmist, ning hõlmatud need sisuliselt kaitseõiguse mõiste alla.

63. Ma ei arva, et direktiivi 2012/13 artikli 6 lõikele 4 või artikli 6 muudele osadele peaks sel viisil lähenema. Niisugusel juhul kuuluks kõik, mis toimub kriminaalmenetluses *pärast* süüdistuse muutmist, direktiivi 2012/13 artikli 6 lõike 4 kohaldamisalasse ja võiks seega olla takistatud, mis on selgelt vale. Seega, ehkki artikli 6 lõike 4 ja liikmesriigi kohtu menetluses oleva olukorra vahel on kindlasti olemas mõningane „märksõnade“ kattuvus („süüdistuse muudatus“, „õiglane menetlus“), ei ole põhikohtuasjas tekkinud olukord siiski niisugune, mille suhtes on see direktiiv mõeldud kohalduma.

64. Loomulikult tekib sellest küsimus: mida siis oli artikli 6 lõige 4 mõeldud reguleerima? Teisisõnu: kuidas tuleb käsitada seal kasutatud mõisteid „teave“ ja „õiglane menetlus“?

65. Esiteks viitab selles sättes kasutatud mõiste *teave* süüdistuse muudatusest teatamisele nii, et kahtlustatav või süüdistatav saaks sellele vastavalt reageerida ja oma seisukohta kaitsta. Teave tuleb anda nii, et asjaomane isik saaks ka tegelikult reageerida võimalikule muudatusele kirjelduses selle kohta, milles isikut süüdistatakse, ja selle õiguslikus kvalifikatsioonis.

66. Minu arvates ei tule direktiivi 2012/13 artikli 6 lõiget 4 tõlgendada kui liikmesriikide kohtute kohustust anda asjaomastele isikutele teavet seoses mis tahes ja iga tagajärjega, mida süüdistuse muutmine võib *kogu* kriminaalmenetluse *kestel* põhjustada,²² veel vähem anda neile võimu sellise tagajärje ärahoidmiseks. Õigust teabele ei saa käsitada kui õigusnõu aseainet või kanalit, mille kaudu vaidlustada kriminaalmenetluse iga element pärast teabe andmist, kuna iga konkreetse kriminaalmenetluses esinev element on tõenäoliselt seotud mingisuguse teabega.

67. Artikli 6 lõike 4 tegeliku kohaldamisala hindamisel tuleb arvesse võtta direktiivi 2012/13 üldist reguleerimisala. Direktiivis 2012/13 on kõigepealt määratletud selle direktiivi reguleerimisese ja reguleerimisala. Vastavalt on artiklites 1 ja 2 sätestatud, et direktiiv käsitleb „kahtlustatavate või süüdistatavate isikute õigust saada teavet nende õiguste ja nende vastu esitatud süüdistuse kohta kriminaalmenetluses“ ja et seda „kohaldatakse hetkest, mil liikmesriigi pädevad asutused on isikule teatavaks teinud, et teda kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteo toimepanekus, kuni menetluse lõpetamiseni“. Järgmiseks paneb direktiivi 2012/13 artikkel 3 liikmesriikidele kohustuse teavitada asjaomaseid isikuid vähemalt nende õigustest, mis on selles direktiivis loetletud. Sellest nimekirjast on

²² Asendades seega teatavas mõttes õigusesindaja funktsiooni, kelle kasutamise võimalus peab olema tagatud direktiivi 2012/13 artikli 3 lõike 1 punkti a alusel.

õigust saada teavet oma süüdistuse kohta (ja ainult seda õigust) artiklis 6 täpsustatud. Artikkel 4 käsitleb kohustust anda vahistatule või kinni peetule teavet veel nelja liiki õiguste kohta. Sellest lisaloetelust on õigust tutvuda kohtutoimikuga (ja ainult seda õigust) direktiivi 2012/13 artiklis 7 täpsustatud.

68. Niisiis on selge, et direktiivi 2012/13 artikli 6 lõikes 4 sätestatud teavitamiskohustuse eesmärk ei olnud lihtsalt hõlmata kõik võimalikud kriminaalmenetluse aspektid. Seda mõistet selles kontekstis kasutatult tuleb käsitada kui viidet süüdistusele (ja selle muutmisele) (ja sellega piirduvana), st andmetele tegude kohta, mida süüdistatav „on väidetavalt toime pannud ja millel süüdistus põhineb, [ja] õiguslikule kvalifikatsioonile“.²³ See teave tuleb anda viisil, millega tagatakse, et süüdistatav on võimeline sellest aru saama, sellele vastama ja vastu vaidlema, kui ta soovib seda teha.

69. Teiseks on mõiste *õiglane menetlus* omakorda tõesti lai. Nagu põhimõtteliselt on selgitanud Euroopa Inimõiguste Kohus (edaspidi „EIK“), puudutab see kriminaalmenetlust tervikuna, võttes arvesse juhtumi erisusi ja konkreetseid asjaolusid.²⁴ Sellest tuleneb, et õiglase menetluse põhimõtte rikkumine ei kaasne kriminaalmenetluses iga intsidendiga, kuid mõistagi võib see kaasneda mõnega olenevalt selle olulisusest konkreetsetes menetluses.²⁵

70. Käesolevas asjas ja arvestades eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimust, on hinnangu andmine õiglase menetluse põhimõtte austamise kohta igal juhul seotud nende õigustega, mis selgelt kuuluvad direktiivi 2012/13 reguleerimisalasse. Teisisõnu tuleks õiglust hinnata nende õiguste suhtes, mitte üldiselt, direktiiviga tagatud õigustest eraldi. Direktiivi 2012/13 esemeline reguleerimisala peab olema normatiivselt seotud õiglase menetluse mõistega. Kui lubada teistsugust võimalust, muutuks riigisiseste kriminaalmenetluste iga aspekt korraga kontrollitavaks selles osas, mis puudutab õiglast menetlust ja/või kaitseõiguste austamist.

71. Teisisõnu *väljendub* direktiivis 2012/13 ette nähtud konkreetsetes kohustustes *konkreetselt* see, kuidas tuleb tagada õiglane menetlus seoses teabe andmisega süüdistatavatele ja kahtlustatavatele. Kindlasti on teisigi kriminaalmenetluse aspekte, mis on selle õigluse tagamisel olulised, nagu õigus kasutada kaitsjat, õigus saada õigusabi, õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele, menetluslikud tagatised laste huvides või süütuse presumptsioon. Kõiki neid aspekte võivad reguleerida konkreetsed direktiivid.²⁶ Ent muud aspektid, mida need direktiivid ega direktiiv 2012/13 ei hõlma, nagu kokkuleppelise karistuse kohaldamise tingimused, jäävad selgelt liikmesriigi kriminaalõiguse reguleerida.

72. Sellele, et nimetatu nagu ka muud küsimused võivad tõepoolest olla olulised menetluse *üleüldise* õigluse suhtes, ei saa tugineda direktiivi artikli 6 lõike 4 ega ka selle teiste sätete nii laiaks tõlgendamiseks, et see võimaldaks vaidlustada kriminaalmenetluse iga aspekti, olgu see kui tahes kaugel direktiivis 2012/13 endas sätestatud konkreetsest kohustusest. Sel viisil kasutatuna ei oleks direktiiv 2012/13 enam selles sõnaselgelt sätestatud kaitseõiguste konkreetsete elementide minimaalse ühtlustamise instrument, vaid saaks instrumendiks, mis avab ukse riigisisese kriminaalmenetluse mis tahes elemendi vaidlustamisele. Arvan, et vaevalt sai see olla liidu seadusandja eesmärk. Kindlasti ei peaks selline olema Euroopa Kohtu poliitika direktiivi 2012/13 ja teiste Stockholmi programmist võrsunud direktiivide tõlgendamisel.

23 EIK 25. märtsi 1999. aasta otsus *Pélissier ja Sassi vs. Prantsusmaa* (CE:ECHR:1999:0325JUD002544494, punkt 51).

24 Vt selles mõttes EIK 24. novembri 1993. aasta otsus *Imbrioscia vs. Šveits* (CE:ECHR:1993:1124JUD001397288, punkti 38 lõpp); 24. septembri 2009. aasta otsus *Pishchalnikov vs. Venemaa* (CE:ECHR:2009:0924JUD000702504, punkt 64); 13. oktoobri 2005. aasta otsus *Bracci vs. Itaalia* (CE:ECHR:2005:1013JUD003682202, punkt 51).

25 Selles mõttes on EIK seoses Euroopa inimõiguste konventsiooni artikli 6 lõikega 1 (ja kaitsja kasutamise võimalusega) märkinud, et konventsiooni eesmärk on „tagada mitte teoreetilisi või illusoorseid õigusi, vaid praktilisi ja kehtivaid õigusi“ ning et kaitsja määramine ise ei taga, et abi, mida ta võib süüdistatavale osutada, on tõhus. Vt nt EIK (suurkoja) 27. novembri 2008. aasta otsus *Saldus vs. Türgi* (CE:ECHR:2008:1127JUD003639102, punkt 51).

26 Vt käesoleva ettepaneku 15. joonealune märkus.

73. Seda arvesse võttes teen vahejäreltule, et direktiivi 2012/13 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus niisugused liikmesriigi õigusnormid, nagu on põhikohtuasjas vaidluse all, mis võimaldavad süüdistataval taotleda kokkuleppelist karistust pärast kohtuliku arutamise algust üksnes juhul, kui süüdistust on muudetud ja see muudatus on faktilist laadi, ent mitte siis, kui muudatus on õiguslikku laadi.

C. Harta artikli 48 lõike 2 mõju käesolevas asjas

74. Oma sissejuhatavas küsimuses on eelotsusetaotluse esitanud kohus ka kutsunud Euroopa Kohut kaaluma harta artikli 48 mõju käesolevas asjas. Kuna selle sätte lõige 1 puudutab süütuse presumptsiooni, näib, et asjasse puutub ainult lõige 2. Selles on sätestatud, et „[i]ga süüdistatava õigus kaitsele on tagatud“.

75. Harta funktsioon omaenda sätteid väljendavate ja täpsustavate sisuliselt menetluslike õigusaktide tõlgendamisel ja kohaldamisel võib põhjustada teatavat segadust (2). Ent enne selle probleemi käsitlemist tuleb tuua selgust esimeses küsimuses, kas käesolev juhtum kuulub liidu õiguse reguleerimisalasse, mis võimaldaks harta kohaldamist (1).

1. Liidu õiguse reguleerimisala

76. Võib sedastada, et „liidu õiguskorras tagatud põhiõigused laienevad kõigile liidu õigusega reguleeritud olukordadele, kuid mitte väljapoole niisuguseid olukordi“.²⁷

77. Ent mida arvata sellest, et nagu järeltule minu analüüsist eelmises jaos, ei ole põhikohtuasjas tekkinud *konkreetselt* küsimust, nimelt võimalust, et süüdistatav taotleb kokkuleppelist karistust, direktiivi 2012/13 artikli 6 lõikes 4 ega üheski teises sättes *konkreetselt* ette nähtud? Kas see tähendab, et harta ei ole selle järeltuseni viinud hinnangu suhtes *üldiselt* kohaldatav?

78. Minu meelest ei ole võimalik sellist seisukohta toetada. Nagu eespool märgitud, saab liidu teisest õigust, nimelt direktiivi 2012/13 kohaldada üldiselt niisugusele olukorrale nagu põhikohtuasjas.²⁸ Selles direktiivis, nagu järeltule selle õigusakti üksikasjalikust tõlgendamisanalüüsist (sealhulgas selles kasutatud mõistete tõlgendamisest harta taustal), lihtsalt ei ole sätestatud ühtegi konkreetset kohustust, millega vaidlusalune liikmesriigi õigusnorm vastuolus oleks. Teisisõnu, (on võimalik, et) direktiiv 2012/13 jääb põhikohtuasjas käsitletava juhtumi faktiliste asjaolude juures kohaldatavaks, kuigi hilisem juhtumi tegelik hindamine võib (nagu käesoleval juhul) viia järeltusele, et konkreetne liikmesriigi õigusnorm ei ole selle direktiiviga (tõlgendatuna hartat arvesse võttes) vastuolus.

79. Teistsugune seisukoht tähendaks sellisel juhul tagurpidist põhjenduskäiku, mis tuleneb teatavast järeltusest, millele on juba jõutud: kuna teatav liikmesriigi õigusnorm (tulemus) ei ole direktiiviga 2012/13 ega õigupoolest ka hartaga vastuolus, ei ole need isegi kohaldatavad. Ent niisugusele järeltusele jõudmiseks tuli anda mitu tõlgendavat hinnangut, milles üldiselt kohaldatai mõlemat.²⁹

²⁷ 26. veebruari 2013. aasta kohtuotsus Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105, punkt 19).

²⁸ Käesoleva ettepaneku punkt 29.

²⁹ Selline olukord meenutaks torumehe kutsumist, et paigaldada uus pesumasin, mille kööki ostsin. Olles ruumi hoolikalt üle mõõtnud ja pesumasina üle vaadanud, avastab torumees aga, et seda tüüpi masinat ei ole võimalik minu maja äravoolusüsteemiga ühendada. Kas peaksin seetõttu, et torumees ei suutnud masinat paigaldada, nagu olin soovinud, teesklema, et ta ei olegi minu juures käinud, ja keelduma talle maksmast?

80. Samuti võib olla kasu meeldetuletusest, et harta võib olla ühe või teise juhtumi suhtes kohaldatav mitmel eri viisil. Selle kohaldamise käigus ei pea kõigest otseselt (või kaudselt) kontrollima liikmesriigi õigusnorme ja nende vastavust hartale, vaid see võib puudutada ka mõlema, nii liikmesriigi kui ka liidu õiguse enda kooskõlalise tõlgendamise elemente. Käesoleval juhul tuleb direktiivi 2012/13 asjakohase sätte analüüsiks ning selle kohaldamisala ja asjasse puutuva sisu kindlakstegemiseks asjakohaselt arvesse võtta hartat.³⁰ Selles mõttes on harta „kohaldatav“.

81. Kokkuvõttes, kuhu iganes jõuab liidu õigus või millal iganes on vaja liidu õigust tõlgendada, liigub harta kaasa. Selline on „varju“³¹ saatus. Analüüsides direktiivi 2012/13 mõju olukorrale põhikohtuasjas, tuleb hartat seetõttu kohaldada. See üldine seisukoht ei määra siiski vastust põhiküsimusele, nimelt sellele, milline täpselt peaks olema harta funktsioon sellistes olukordades nagu käesolev.

2. Harta konkreetne funktsioon käesolevas asjas

82. Harta konkreetset funktsiooni käesolevas asjas võib näha kolme võimaliku stsenaariumi kaudu. Muutujad nendes on see, mida üks või teine harta sätte mõjutab (liidu õigust või liikmesriigi õigust), ja see, milline on harta sätte funktsioon (kontrolli või kooskõlalise tõlgendamise mõõdupuu).

83. *Esiteks* võib hartat kasutada vaidlusaluse liidu sätte õiguspärasuse kontrollimisel mõõdupuuna. Seda saab teha alati: kui liidu (teisene, materiaalõiguslik) õigusnorm asjasse puutub, on harta kohaldatav selle kontrollimiseks.³² Samas ei ole direktiivi 2012/13 ühegi sätte õigusvastasuse küsimust tõstatatud.

84. *Teiseks* tuleb hartat kasutada kui kooskõlalise tõlgendamise vahendit, et teha kindlaks ebaselgete liidu õiguse mõistete tähendus, olgu eesmärk nende mõistete tõlgendamine liidu õiguses endas või seoses liikmesriigi rakendusmeetmetega.

85. *Kolmandaks*, kui liikmesriigid kohaldavad liidu õigust harta artikli 51 lõike 1 tähenduses, peavad nad austama hartas sätestatud õigusi. Selles stsenaariumis on konkreetne liidu õiguse sätte „kanal“ hartas sätestatud õiguste silmaspidamise juurde. Seda hoolimata sellest, kas konkreetne liidu õigusakt sisaldab otsest viidet põhiõigustele või mitte. Sel teel on põhiõigused kohaldatavad suuresti läbivalt, s.o olenemata sellest, millise materiaalõigusliku sisuga täpselt on vastav liidu õiguse sätte, mis algul tingis selle kohaldatavuse.

86. Eeskätt on harta „menetlusõiguslikud“ sätted sel viisil õigupoolest üldiselt kohaldatavad seoses liidu materiaalõiguslike sätetega, milles endis ei ole või on väga vähe reguleeritud, kuidas tuleb tagada nende täitmine. Euroopa Kohus on märkinud, et menetluslike põhiõigusi, nagu õigust olla ära kuulatud, tuleb austada ka siis, kui see ei ole materiaalõiguslike õigusi või kohustusi kehtestavates liidu õiguse sätetes sõnaselgelt ette nähtud. Eelkõige on kaitseõiguste austamise põhimõte kohaldatav siis, kui liikmesriigid tegutsevad või teevad otsuseid liidu õiguse kohaldamisalas, isegi kui kohaldatavates liidu õigusaktides ei ole konkreetseid menetlusnõudeid sõnaselgelt ette nähtud.³³ Sel viisil kasutatakse harta sätteid tõenäoliselt otseste mõõdupuudena liikmesriigi õiguse sätete kontrollimiseks. Märkimist väärivad näited selles valdkonnas on käibemaksuõigus ja riigisisised maksumenetlused.³⁴

30 Vt nt 24. aprilli 2012. aasta kohtuotsus Kamberaj (C-571/10, EU:C:2012:233, punkt 80).

31 Selle laenatud metafoori allikas on Lenaerts, K., ja Gutiérrez-Fons, J. A., „The Place of the Charter in the EU Constitutional Edifice“, Peers, S., Hervey, T., Kenner, J., ja Ward, A., *The EU Charter of Fundamental Rights: A Commentary*, C.H. Beck, Hart, Nomos, 2014, lk 1560–1593, vt lk 1568.

32 Vt nt 8. aprilli 2014. aasta kohtuotsus Digital Rights Ireland jt (C-293/12 ja C-594/12, EU:C:2014:238) või 9. novembri 2010. aasta kohtuotsus Volker und Markus Schecke ja Eifert (C-92/09 ja C-93/09, EU:C:2010:662).

33 Vt nt 18. detsembri 2008. aasta kohtuotsus Sopropé (C-349/07, EU:C:2008:746, punkt 38); 3. juuli 2014. aasta kohtuotsus Kamino International Logistics ja Datema Hellmann Worldwide Logistics (C-129/13 ja C-130/13, EU:C:2014:2041, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika) ning 5. novembri 2014. aasta kohtuotsus Mukarubega (C-166/13, EU:C:2014:2336, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika).

34 Kohtupraktika näiteid vt minu ettepanekus kohtuasjas Ispas (C-298/16, EU:C:2017:650, punktid 35–54).

87. Kas selline harta kasutamiseviis on mõeldav seoses direktiiviga 2012/13 ning käesoleval juhul seoses kokkuleppelise karistuse võimalikkuse küsimusega?

88. Ma ei arva, et see saaks nii olla, kui harta kohaldamist ei muudeta tõeliseks „varjude mänguks“. Kui eespool juba mainitud metafoori juurde tagasi tulla, tugineb arusaam harta sättest kui liidu õiguse varjust sellele, et on olemas materiaalsoiguslik liidu õigus, mis üldse selle (menetlusliku) varju heidab. Siiski on raske näha, millise menetlusliku, täitmise tagamist puudutava varju heidaks menetlussoiguslik säte, mis ise kattub harta sättega (või seda rakendab). Varjudel endil ei saa varje olla.

89. Seega, kui vähem varjuliselt väljenduda, ei saa harta olla selliste enda sätetega kattuvate (ja seda edasi arendavate)³⁵ menetlusõiguste korral, nagu seda on direktiivis 2012/13 ette nähtud õigused, sõltumatu ja täiendav mõõdupuu, mille abil kontrollida liikmesriigi õigusnorme, mis selgelt asjaomase teise õiguse akti reguleerimisalasse ei kuulu, ja seega liidu õiguse reguleerimisala laiendada.

90. Teistsugune seisukoht tähendaks käesoleval juhul, et pelk asjaolu, et direktiivi 2012/13 artikli 6 lõikes 4 on mainitud kaitseõigusi (ja õiglast menetlust, kui võtta arvesse sama direktiivi artikli 6 lõike 1 konteksti), võimaldaks kriminaalmenetluse iga aspekti kontrollida hartaga tagatud kaitseõiguse ja õiglase kohtupidamise õiguse alusel. Selles lähenemisviisis oleks algne kanal, mille olemasolu üldse hartani viis, lihtsalt unustatud.³⁶

91. Ei tohi unustada, et Euroopa Kohtu pädevus seoses hartaga, kui seda kohaldatakse liikmesriikide suhtes, on määratletud *funktsionaalselt*. See on seotud liidu teise või esmase õiguse ühe või teise sätte kohaldatavusega. Niisugust pädevust tuleb liidu õiguse liikmesriikidepoolse rakendamise suhtes selgelt eristada *olemuslike* põhiõigustega seotud pädevusest,³⁷ mis on harilikult antud liikmesriikide konstitutsioonikohtutele ja Euroopa Inimõiguste Kohtule.

92. Niisiis võib selles osas, mis puudutab eespool kirjeldatud kolmandat harta kohaldamise võimalust, järeldada, et sellistel juhtudel nagu käesolev ei saa hartale tugineda vastava liidu teise õiguse normi suhtes määratletud menetluslike kohustuste kohaldamisala ja sisu laiendamiseks nii, et tekiks ülevõtmiskohustused, mille puhul on selge, et neid selle konkreetse teise õiguse normi kohaselt ei eksisteeri.

93. Kui tulla tagasi eespool mainitud *teise* võimaluse juurde, on hartaga kooskõlas olev tõlgendamine üldiselt kohustuslik. Nii olen seisukohal (ja nagu on põhimõtteliselt välja pakkunud komisjon), et käesoleval juhul tuleb direktiivis 2012/13 kasutatud mõistete – mille hulka kuulub käesoleval juhul sama direktiivi artikli 6 lõike 4 tähenduses õigus olla viivitamata teavitatud süüdistuse muudatustest – õige tõlgendamise kindlakstegemiseks kindlasti tugineda hartale.³⁸

94. Tõlgendades Euroopa inimõiguste konventsiooni artikli 6 lõiget 3 (mis vastab harta artikli 48 lõikele 2³⁹), täpsemalt artikli 6 lõike 3 punkti a (mis puudutab õigust saada teavet süüdistuse kohta), rõhutas EIK, et erilist tähelepanu tuleb pöörata süüdistusest teatamisele (s.o väidetavale teole või tegevusetusele, millel süüdistus põhineb, aga ka selle õiguslikule kvalifikatsioonile), sest nendel elementidel on „kriminaalmenetluses määrava tähtsusega funktsioon“. Ehkki selles Euroopa

35 Direktiivi 2012/13 põhjenduses 41 on märgitud, et selles direktiivis „austatakse põhiõigusi ja järgitakse hartas tunnustatud põhimõtteid. [Sellega] soovatakse edendada eelkõige õigust vabadusele, õigust õiglasele kohtulikele arutamisele ja kaitseõigust. Direktiivi rakendamisel tuleks sellest lähtuda.“ Põhjenduses 42 on märgitud, et selle direktiivi sätteid, „mis vastavad konventsiooniga tagatud õigustele, tuleks järjepidevalt tõlgendada ja rakendada vastavalt nendele õigustele selliselt, nagu neid tõlgendatakse Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikas“.

36 Vt analoogia alusel analüüsi kohtujurist Saugmandsgaard Õe ettepanekus kohtuasjas komisjon vs. Ungari (põllumajandusmaa kasutusvaldus) (C-235/17, EU:C:2018:971, punkt 71 jj, eriti punktid 97 ja 98). Selles kohtumenetluses palub komisjon Euroopa Kohtul muu hulgas hinnata ühest põhivabadusest kõrvalde kalduva liikmesriigi õigusakti vastavust harta artiklile 17 eraldiseisvalt käsitletuna.

37 Mis on Euroopa Liidu Kohtul õigupoolest samuti olemas, kuid harta artikli 51 lõike 1 kohaselt üksnes „liidu institutsioonid[e], organit[e] ja asutust[e]“ suhtes.

38 Nii, nagu olen juba teinud eespool punktides 68–69.

39 Nagu tuleneks harta artikli 52 lõikest 3 ja samuti selgitustest põhiõiguste harta kohta (2007/C 303/02), „Artikli 48 selgitus – süütuse presumptsioon ja kaitseõigus“.

inimõiguste konventsiooni sättes ei ole konkreetselt ette nähtud, kuidas süüdistatavat tuleb teavitada, on see seotud süüdistatavale artikli 6 lõike 3 punktist b tuleneva õigusega enda kaitse ettevalmistamiseks ning selle kohaldamisala „hindamisel tuleb arvestada eeskätt üldisemat õigust õiglasele kohtumenetlusele, mille tagab konventsiooni artikli 6 lõige 1“.⁴⁰ Nendele kaalutlustele tuginedes leidis EIK, et Euroopa inimõiguste konventsiooni on rikutud olukordades, kus teise astme kohus on muutnud kõnealuste tegude õiguslikku kvalifikatsiooni nii hilises menetlusstaadiumis nagu kohtuotsuse tegemise staadium. Seetõttu jäi süüdistatav sisuliselt ilma võimalusest end kaitsta.⁴¹

95. Samamoodi märkis Euroopa Kohus otsuses Covaci,⁴² et kuigi „direktiivis 2012/13 [ei ole] ette nähtud neid üksikasjalikke eeskirju, mille kohaselt artiklis 6 ette nähtud süüdistust puudutav teave tuleb sellele isikule edastada, [...] ei saa [need eeskirjad] kahjustada eelkõige direktiivi 2012/13 artiklis 6 silmas peetud eesmärki, mis, nagu nähtub ka sama direktiivi põhjendusest 27, seisneb selles, et [...] kahtlustatavale või süüdistatavale antakse võimalus ette valmistada enda kaitse, ja õiglase menetluse tagamises“.⁴³

96. Ent jällegi ei ole, kui pidada silmas kõnealuse mõistete niisugust käsitamist, väidetud, nagu ei oleks süüdistuse muudatuse kohta viivitamata teavet antud ja nagu oleks süüdistatav seetõttu jäetud ilma võimalusest end kaitsta selle sõna õiges tähenduses. Sel põhjusel ei näe ma, kuidas saaks põhikohtuasjas tekkinud olukorda ära hoida kaitseõiguste või õiglase kohtumenetlusega seotud õiguste arvessevõtmise kaudu.

97. Soovin veel kord rõhutada, et see märkus on tehtud direktiivi 2012/13 artikli 6 lõike 4 kohaldamisalas ega ole seotud vaidlusaluse olukorra kaalumise ja selles osas, mis puudutab kaitseõigusi või õiglase kohtumenetlusega seotud õigusi „üldiselt“. Kui kooskõlaline tõlgendamine peab jääma „tõlgendamiseks“, ei saa see muuta kõnealuse teise õiguse akti reguleerimisala. Kui seda võimaldada, võiks kooskõnalisel tõlgendamisel üsna kiiresti mööda minna harta artikli 51 lõike 1 piirangutest.

98. Hartat saaks sellise kattevarju all vahetult kohaldada järgmisel viisil. Esiteks viitab direktiivi 2012/13 artikli 6 lõige 4 ebaselgele õigusmõistele, nagu „õiglane menetlus“ või „õigus õiglasele kohtumenetlusele“ artikli 6 lõikes 1. Teiseks, kuna direktiivis endas ei ole neid mõisteid määratletud, otsitakse nende sisule selgitust kooskõlalise tõlgendamise kaudu harta sätetest või harta artikli 52 lõikega 3 rajatud silla kaudu, mis ühendab hartat, Euroopa inimõiguste konventsiooni ja EIK praktikat. Kolmandaks tuuakse nende mõistete ulatus ja tähendus, mis on võetud nimetatud kontekstidest, tagasi liidu teise õiguse tasandile, jättes samal ajal mõnevõrra kõrvale selle konkreetse teise õiguse sätte kohaldamisala, kust mõiste võeti. Neljandaks asutakse üldiselt kontrollima liikmesriigi õigusnormide vastavust mõistetele „õiglane menetlus“ ja „õigus õiglasele kohtumenetlusele“, kusjuures nende mõistete ulatus lahutatakse kõnealuse teise õiguse akti tegelikust kohaldamisalast.

99. Samadel põhjustel nagu eespool seoses kolmanda võimalusega tutvustatud,⁴⁴ saab vaid korrata, et nii ei tohiks hartat sellises kontekstis kasutada. Kui seda teha, muutuks kooskõlaline tõlgendamine kiiresti otseseks varjatud kontrolliks, mille puhul liidu teise õiguse ei sea Euroopa Kohtu pädevusele funktsionaalseid piiranguid põhiõigusi puudutavates küsimustes, vaid on pigem halvasti varjatud kanal olemusliku pädevuse kehtestamiseks seoses põhiõiguste kontrolliga liikmesriikide mis tahes seaduste suhtes.

40 EIK 25. jaanuari 2011. aasta otsus Block vs. Ungari (CE:ECHR:2011:0125JUD005628209, punktid 20 ja 21).

41 EIK 25. märtsi 1999. aasta otsus Pélissier ja Sassi vs. Prantsusmaa (CE:ECHR:1999:0325JUD002544494, punktid 54 ja 62) ning 25. jaanuari 2011. aasta otsus Block vs. Ungari (CE:ECHR:2011:0125JUD005628209, punkt 24).

42 Küsimuses, kas direktiivi 2012/13 artikliga 2, artikli 3 lõike 1 punktiga c ning artikli 6 lõigetega 1 ja 3 on vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt peab kriminaalmenetluses süüdistatav, kes ei ela selles liikmesriigis, nimetama tema suhtes tehtud käskotsuse vastuvõtmiseks volitatud isiku, kusjuures sellele otsusele vastuväite esitamise tähtaeg hakkab kulgema alates käskotsuse kättetoimetamisest volitatud isikule.

43 15. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686, punktid 62 ja 63).

44 Käesoleva ettepaneku punktid 88–90.

100. Nendel kaalutlustel järeldan, et harta artikli 48 lõige 2 koostoimes direktiivi 2012/13 artikli 6 lõikega 4 ega ka iseseisvana ei muuda juba tehtud järeldust: liidu õigusega ei ole vastuolus niisugused menetlusnormid, nagu on vaidluse all põhikohtuasjas ja mis võimaldavad süüdistataval taotleda kokkuleppelist karistust pärast kohtuliku arutamise algust üksnes juhul, kui süüdistust on muudetud ja see muudatus on faktilist laadi, ent mitte siis, kui muudatus on õiguslikku laadi.

V. Ettepanek

101. Eelnevat analüüsi arvesse võttes teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Tribunale Brindisile (Brindisi kohus, Itaalia) järgmiselt:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta direktiiviga 2012/13/EL, milles käsitletakse õigust saada kriminaalmenetluses teavet, ega Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 48 lõikega 2 ei ole vastuolus niisugused liikmesriigi õigusnormid, nagu on vaidluse all põhikohtuasjas ja mis võimaldavad süüdistataval taotleda kokkuleppelist karistust pärast kohtuliku arutamise algust üksnes juhul, kui süüdistust on muudetud ja see muudatus on faktilist laadi, ent mitte siis, kui muudatus on õiguslikku laadi.